

A rongálók

LKH

A kimondhatatlan szó

K. György, nyolcadik osztályos általános iskolai tanulót és K. János 17 éves segédmunkást április 12-én este fél kilenckor érték tetten, amikor éppen »kibelezték« a Hungária körút 110-es számú ház előtti telefonfülkét. Gyurka levágta a kézibeszélő zsinórját, Jancsi »fedezett«. Míg gyanútlanul »dolgoztak«, Kovács Bálintné házfelügyelő lakásában megszólalt a fülke riasztócsengője. Már éppen végeztek a »munkával« és zsákmányukat kabátjuk alá rejtve indultak, amikor erőlyes kiáltás érte őket utól. Futásnak eredtek, de a házfelügyelőné fia gyorsabbnak bizonyult, a sarkon fülöncsöpte Jancsit. Gyurka egérutat nyert, csak másnap reggel állították elő a XIV. kerületi kapitányságra. A házkutatás során két komplett kézibeszélőt, három mikrofont és három telefonkagylót találtak nála.

K. Györgyről, míg iskolája igazgatói irodájában várakozom rá, a következőket tudom meg: nagyon jó tanuló, szorgalmas, magatartása példamutató, tanáraival szemben tisztelettudó, az osztály büszkesége. — Volt — teszi hozzá szomorúan az igazgató. — Édesapja tudományos kutató, édesanyja üzemgazdász egy pestkörnyéki tsz.-ben. — A másik már nem ilyen »angyal« — mondja az osztályfőnök. — A másik?! — kérдем meglepődve. — En csak egyről tudtam. Illetve kettőről, de K. Jancsi már nem jár iskolába. — Jancsinak ez is Jancsi — így az igazgató —, de nem »K«, hanem »H«. — Végre tisztázódik a félreértés: kétféle Jancsirról beszélünk, az utóbbi osztálytársa Gyurkának, aki felváltva »dolgozott« velük.

A későbbiek során — Gyurka elbeszélésében — felbukkan még egy bizonyos Jóska is, az egyik műszaki technikum idén érettségiző, »kítűnő« növendéke, akinek a neve a rendőrségen nem is szerepelt. Gyurka hallgatott róla, s jobb ügyhöz méltó elszántsággal védelmezi most is a barátját: az igaz, hogy Jóska tudott a dolgról, hiszen közösen tervezték a házi telefont — ehhez kellett az alkatrészek —, de ő maga nem vett részt egyszer sem az... izé... hogy is mondják...

Ez a szó: lopás — nem jön a nyelvére. Ez a szó kimondhatatlan.

„Szenvedélyes érdeklődés”

De a fiatal alhadnagy, aki az ügyet ismerteti, nem fél a szavaktól. — Két hónap alatt hét telefonfülkét fosztottak ki; csak a K. Györgynél talált alkatrészek értéke 974 forint, s ez — már az okozott

kár mértéke miatt is — túlmegy a szabálysértésen, tehát büntett, lopás. Sőt, bűnrészességben elkövetett lopás, ami 2—8 évi börtönnel büntethető.

Büntethető — de a gyakorlatban ritkán büntetik. A kis (?) tolvajokat (ne becézzük már végre őket!) a legtöbb esetben felmentik, esetleg próbára bocsátják, megfigyelik; a maximális büntetés rendszerint az, hogy az okozott kár forintértékét kell megtéríteniük. — A forintértékét, csak az anyagi kárt — mondja az alhadnagy. — Kérem, ezt hangsúlyozza: a helyreállítás költségeiről szó sem esik. Arról a rengeteg vesződségről sem, amit nekünk, az iskolának, a bíróságnak, a tanácsnak, a szüleinek, az egész társadalomnak okoznak. — Ujjaival végigpergeti a K. György és K. János ügyéről készült aktaköteget: — Ennyi jelentés, jegyzőkönyv — csak nálunk! S ez is mind idő, munka és pénz. És az állampolgároknak okozott bosszúság?! És az erkölcsi kár?!

Miért hát e nagy tapintat?

— Mentő körülmények...

K. Gyurka ártatlan, szelíd arcával, könnyekben ázó szemével, H. Jancsi halk, rebegő hangjával — inte engem is megtéveszt. — Miért tetted? — kérдем Gyurkától.

— A barátommal, Jóskaival együtt szenvedélyesen érdeklődünk a távközlési technika iránt — válaszolja. Mindketten műszaki pályára készülünk. Már el is készítettük a házi telefon kapcsolási rajzát...

Egy az »áldozatok« tömegéből

A tettes nem mindig ismeretlen...

Szenvedélyes érdeklődés? Ha nem tudnám, hogy a csak Gyurkánál talált alkatrészek legalább három pár házi telefon felszereléséhez elegendők, talán el is hinném. Ha nem ismerném H. Jancsi életkörülményeit — négytagú család él hatezer forint jövedelemből — még sajnálnám is.

Sajnálom sajnálom valamennyiüket. Csak nem úgy és nem azért, amiért és ahogyan sajnáltam volna

„A múlt évben Budapesten kerekén 9 ezer esetben érkezett bejelentés a rendőrségre társadalmi tulajdon kárára elkövetett rongálás büntette miatt”

— ez a szűkszavú közlemény indított riportkörutunkra.

mondjuk húsz évvel ezelőtt egy kenyérlopáson ért gyereket.

Mentő körülmények?! Azt hiszem, túlzottan gyengéden bánunk velük. Sem a szavak, sem a tettek nem érdemelnek ennyi kíméletet.

Kímélet nélkül

Vajon miféle kíméletet — felelősséget, büntudatot stb. — érzett az a kis csibészbanda, mely követ dobálta és megcsönkította Stróbl Alajos Szent Ferencet ábrázoló, értékes, szép szobrát, a Bakáts téren?! Az »ismeretlen tettes«, aki letörte a várbeli Szent György lándzsáját? A Stróbl-szobor megcsönkítőit az egyházközség fiatal káplánja tetten érte, s szent felháborodásában az egyiket nyakonlegyintette. A szülők »testi sértés« címén feljelentették, a vádat a bíróság alaptalannak ítélte és elutasította, s ezzel tulajdonképpen le is zárult az ügy, napirendre is térhetnénk felette... A pofont én se helyeslem (bár ebben az esetben megértem), nem is ez a kérdés. Hanem az, hogy vajon ki magyarázza majd meg a szóban forgó kisfiúnak,

Követ dobálták meg

GADANYI GYÖRGY FELVÉTELEI

